

סוכנות לקטעי עתונות

רחוב הרברט סמואל 4
ת.ד. 724 טלפון 234252
ירושלים

8 - 1979

VIATA NOASTRA
(Tel Aviv)

COMEMORĂRI

Eşkol - pioner și conducător

SE împlinesc zece ani de la moartea lui Levi Eşkol, care a fost al treilea șef de guvern al Israelului. El a străbătut un drum foarte lung și greu, care a început în 1914, când a venit ca tânăr haluț din Rusia și a devenit muncitor la Petah Tikva și mai târziu, când a făcut parte dintre pionierii care au fondat al doilea kibutz în valea Iordanului, Dagania Bet.

In anii '30, imediat după ascensiunea lui Hitler, Eşkol, pe atunci șaliyah în Germania, inițiază acțiunile de transfer de capital evreiesc din Germania către Eretz Israel, prin importul de mașini agricole și mai ales de fevi pentru irigație. Această acțiune a fost începutul societății „Mekorot”.

Eşkol a devenit în 1952 ministru al finanțelor, iar în 1963, după demisia lui Ben Gurion, e numit șef al guvernului. În cei șase ani de activitate ca prim ministru, Levi Eşkol a înfruntat una din cele mai grele crize politice, — aceea din mai—iunie 1967, când coaliția Egipt — Siria — Iordania a amenințat cu lichidarea Israelului. Israelul a ieșit din această criză victorios, datorită pregătirilor făcute de Eşkol în timp ce era și ministru al apărării.

De la distanța de zece ani, se evidențiază și mai bine importanțele realizări ale lui Levi Eşkol, care au ridicat mult prestigiul Israelului în lume.

MEIR ZAIT

סוכנות לקטעי עתונות

רחוב הרברט סמואל 4
ת.ד. 724 טלפון 234252
ירושלים

8 - 1979

אבי אבות הקונסנזוס

מאת עמוס אילון

חוביות שכמעט ונעלמה מן הנוף הפוליטי.

מי תאר לעצמו שבוך יקרה. לא היה ראש ממשלה שעליו נפוצו כל כך הרבה מיתווחות אולי משום שלא העריצו אותו הפרצה עיוורת, כמו את בניו, את נולדה או את בן גוריון ואולי משום שהיה ראש הממשלה הראשון — נחמיה עזרתי — שהולל משמו כמו קירבה אנושית עם התמונים. אינטימיות מביאה לי-

עשר שנים לאחר פותח של לוח אשכול ואחריו שלושה ראשי-ממשלה אחרים — אחת — קפואה, על שמרה, עיוורת לבעיות הבערות ב" תחום מדיניות המזון והפנים, שני — שניטץ, אולי שלא באשמתו, את מיליון הצבר השלישי — דוטרנינג — שבו בחשורת עברו — יש נטיה חזקה להסתכל אחורה על תקופת

לוי אשכול: יוצא-דופן במשפחתו בקרב עמיתיו נרציאליסטיים

כראש ממשלה פיתח סגנון פוליטי, שהיה בגדר הירוש מרעיש בומי — זו — היה אבי אבות הקונסנזוס. בדי קש לישר הדורים, לא לחודשם הד קהל צחק להלצה על תשובתו למלי ער שביקש לדעת אם זה או קפה (אשכול): „אתה יודע מה, תן העירי (צ"ל), יחד עם זאת ברך על המעשה מתקופת השלטון החירואי למשנתו תקין יותר: הקהל אהב את המעבר מהמחשבה המתמדת לציניות — כפי שהוכח בבחירות של 1965. היו שדרי שו מאשכול, יותר הנגחה ושחקה, כי בסך הכל היה ממשלו יציב בי או תחת קודמו התפוררה אחת לכמה חודשים.

לא זלו הכבר של בן גוריון וזן שמוטט את שרת מוטט לבסוף את אשכול. מוטטו אותו חבריו ה" קרובים, הם איבדו אמוןם בו אחרי נאומו הטובנם המפורסם ערב ה" מלחמה. המצב שוחק לידהם של אנ" שי רפי. נשוחתם המנינו מתחת לולונותיה של מפא"י והסילו חיל רועדה בעצמות וזיקיות. חבריו של אשכול כמו עליו לוותר על תיק ה" ביטחון, איש חוק ויציב זה, רחבי לב כרחביגוף, יוצא דופן בפשטותו בקרב עמיתיו נרציאליסטיים בלי קושי פליקטים פנומיים רבים מדי, בלי יותר מדי בעיות עם עצמו — המכה שהנחיתו עליו ה" ב" ה" היתה ק" שה. קשה מנשואו? ברור שפגיעה אותו. פגיעה אולי כבדתונו העצמי. האם אייפסם התאושש?

יש אומרים שלא. אשכול של אח" רי המלחמה לא היה אשכול שלפנית, לפני המלחמה ביצי ההמתנה הקשים, כאשר, צה"ל שעת לקרב" עשה אש" כול הכל כדי למצות את התחליף המדיני ולהביא להרגעה המצב ול- הסרת המצור על אילת באמצעים בלתי אלימים. אחרי המלחמה דומה שכמו כילנו היה המום מן הנצחון, האם ידע מה לעשות בסירותו? „קינדעילנד" קרא באוזני עורו שבוועת אהדים אחרי המלחמה, מה נעשה עם כל זה?

השאלה היתה רטורית ונשארה ל" לא נענה. חודשים אחרי המלחמה, מאשר חור מביקורו אצל הנשיא ג'ו" נסון, התאונן מנכ"לו יעקב הרצוג, כי לצערו לא יכול היה אשכול לספק משאלתו הבסיסית של ג'ונסון — גם לא באותה פרטו וסודי — לומר „איות ישראל הוא רוצה — מאיפה עד איפה”.

האם מרצון — או מחולשה — נע" תר למשה דיין, שהעדיף להמתין ל" טלפון? מדוע נרתע בגדה המער" בית מהכרעה בין האופציה הירדנית והפלישתיואית מקומית, שהיתה ע" דיין אקטואלית באותם הימים? וכי זה הנית יסוד. לעליית אש"ף? לא בקרוב נקבל תשובות מוסמכות ל" שאלות אלה ואחרות. אווירית החת" נשאלת ומיהרה להביטאנו העצמי ה" טוטאלי אולי לא היתה מגיעה תחת אשכול לשיאים שאלה הגיעה, אך היסודות לאימוביליות של תקופת גולדה בארי הונחו בשנתים האחר" רונות לחיי אשכול, הסיבות לכך ע" שיוות עד היום ולהחיים את אהביו.

ידו וילול? כן ולא. אם לא העריצו צו אותו הרי שחשבו לו קירבה עמו קה. רחשו לו יותר חיבה, אולי "מ" אשר לכל ראש ממשלה אחר.

הוא לא היה „גדול" במובנה ה" פופולארי של המילה? אולי, משום שלא היה מסוג הירשעים, שפליהם אמר פילוסוף גרמני במצות, כי רק הם עושים היסטוריה. אמרות פיו לא התחלפו ולא בתחבולות עשה מלי חמתור. היה ישר עם עצמו ועם ה" וולת. לא היה לו מה שקוראים כא" ריומה — אותו מגנטים סחורו ה" חוסך מבוגרים טפוחים למעריצים מתבגרים ומקנה את שימוטם ה" עצמאי. ייתכן שהיביותו כל כך משום שלא היה מביניו אשר היה פשוט, זאת, נתן את הגודלה ב" בבעיותיו.

אשכול כמעטין נוסטלגיה. בחייו האשימוהו, בהסגנת מסר" כנח", ב"טמטום", בברימה, מתחיל ביטחוני" המור, שלא זוהה מעולם וף בשמיות מסורות. קולות צ" רננים אלה נדמו מומן — מחמת מות או חוכמה שלאחר מעשה. אפי" לו שמעון פרס, שניצח בטנים 1965 — 1967 על המאמץ להפיל את אשכול בשמו של „אקטיוויזם מדיני" ומין אילי שהוא עצמו ברא — „מיוזע" ו, פרמנטים — שניה טעמו. בספרו התדש, לד עם האנשים" הוא כותב על אשכול בהערקה רבה, אפילו ב" מה שהיא נכמה, אהבה" ואומר ש" היה, חקת אה לא עקטן, גמיש אך לא ותר, רצוני במעשיי אך מבודת בבעיותיו. השלכות של תכונות